

Een dag in de babygroep

Geïnspireerd op de visie van Emmi Pikler

Geïnspireerd op de visie van Emmi Pikler heeft Hedie Meyling dit toegankelijke boek geschreven voor iedereen die met baby's en dreumesen werkt. Hedie kiest voor een aansprekende vertelwijze om haar enorme kennis van de ontwikkeling van baby's – en wat baby's van volwassenen nodig hebben – met de lezer te delen.

Hedie Meyling heeft veel ervaring opgedaan met de Piklervisie. Hedie is de grondlegster van de Nederlandse Pikler Stichting. Als docent van de opleiding tot Piklerpedagoogervaart ze wat de toepassing van het Piklergedachtegoed kan betekenen voor de begeleiding van baby's en peuters in de kinderdagopvang en thuis. Met dit originele (studie)boek hoopt Hedie Meyling iedereen die met de ontwikkeling van jonge kinderen te maken heeft, van beleidsmakers tot ouders, te inspireren om respectvol met kinderen en zichzelf om te gaan.

Opbouw

Het eerste deel van het boek is geschreven in de vorm van een verhaal. Een dag in de babygroep wordt beschreven vanuit de ogen van (gefingeerd) stagiaire Hannah. We leren zes kinderen kennen en maken samen met hen de verschillende momenten van de dag mee. Vanuit de ogen van Hannah zien we hoe haar collega's met de kinderen omgaan. Dit zijn niet alleen observaties van wat het kind beleefd of hoe de collega reageert, maar ook voorbeelden van taal die de collega gebruikt. Een voorbeeld van emotionele ondersteuning: 'Thijs, je staat op het klimrek,

Emmi Pikler in de babygroep

je bent aan het klimmen. Dat doe je heel handig. Leuk he? Ja, je kijkt heel trots.' Verder zijn er korte informatieve stukjes verweven met een toelichting op de door Hannah waargenomen pedagogische houding van haar collega's. Die informatieve teksten zijn inzichtelijk, concreet en praktisch, zodat je als lezer goed snapt wat de baby nodig heeft en hoe je hier met je pedagogische houding op kan aansluiten. Verder staat er af en toe een vraag of een opdracht in de tekst om zelf mee te experimenteren. Het eerste deel leest als een spannend verhaal.

Toegankelijk

Het tweede deel van het boek is meer theoretisch. De theorie wordt op een toegankelijke manier gekoppeld aan de dagelijkse praktijk op de groep. In dit tweede deel worden thema's zoals wennen, bewegingsontwikkeling, betekenisvolle samenwerking tijdens de verzorging, het observeren van de ontwikkeling, de zelfstandige spelontwikkeling, ergonomie voor groot en klein, uitgebreid beschreven. Tevens wordt er ingegaan op het Piklerconvenant, met daarin het Pikler-verdrag voor de rechten van kinderen in de kinderopvang. Pedagogisch medewerkers in een kinderdagverblijf, geïnspireerd door de visie van Emmi Pikler, stellen zich in eerste instantie vragen over hoe het met de verschillende kinderen gaat. In het boek vind je voorbeeldvragen die je kan stellen om kennis te vergaren over het kind en een observerende houding te ontwikkelen. De motorische ontwikkeling en het belang van voldoende ruimte voor vrije bewegingsmogelijkheden voor de baby worden helder uitgelegd. In het hoofdstuk 'Spelen is leren' geeft de auteur vervolgens een overzicht van het verloop van de spelontwikkeling, met bijbehorend spelmateriaal.

Vormgeving

Het boek is gezet in een goed leesbaar lettertype en een met zorg gekozen opmaak. Het

boek heeft een prettige stevige kft. De illustraties van Jom Semah zijn aantrekkelijk en ondersteunend aan de tekst. Voor de afbeeldingen van het hoofdstuk over bewegen heeft de illustrator gebruikgemaakt van de bekende tekeningen van Klára Pap (Pikler 1978). De illustraties van de speelgoedobjecten in het hoofdstuk 'Spelen is leren' zijn prachtig en passen uitstekend bij de tekst.

Bruikbaarheid

Het boek is een praktijk- en theorieboek-in-één voor de pedagogisch medewerker, de pedagogisch coach, de leidinggevende en ook voor een docent aan een beroepsopleiding. Ik verwacht dat studenten het boek meer als een inspiratieboek dan als een leerboek ervaren. En enthousiast aan de slag gaan met het oefenen en ontwikkelen van een respectvolle pedagogische houding. Aan de hand van de voorbeelden in het boek kunnen pedagogisch medewerkers samen met hun pedagogisch coach en leidinggevende concreet in het team van gedachten wisselen over praktische pedagogische vragen. Waarom vinden wij het belangrijk dat een kind stil ligt tijdens het verschonen? Mag een kind staan tijdens het verschonen, als hij dat prettiger vindt? Hoe kunnen we een kind meer zelf laten doen en mee laten helpen? Hoe zorgen wij dat een kind zich competent voelt? Wat doen (en laten) wij zodat een kind zich in zijn eigen tempo kan ontwikkelen? Welke bruikbare ervaringen doet het kind bij ons op voor de hersenontwikkeling? Welk speelgoed en materialen hebben we op de groep liggen die het kind niet nodig heeft om zijn jonge brein te ontwikkelen?

Een dag in de babygroep | Hedie Meyling | 187 pagina's | uitgeverij SWP | 2020.

Deze recensie is gemaakt door: Clarine de Leve. Zij is pedagoge en werkt vanuit Vyvoj Opleiden. www.e-schoolkinderopvang.nl
E: C.deleve@Vyvojopleiden.nl

Crisismanagement

Crisismanagement, daar kom je nu mee aan zou je denken. Zitten we midden in de 'aardbeving' die corona heet en dan komt Van Duuren aan met crisismanagement als mosterd na de maaltijd. Nou ja, 't was op verzoek van de redactie zal ik maar zeggen. Ik zat er niet echt om te springen.

En dan wordt het boek voor me besteld en wordt het keurig op tijd bezorgd door de in deze tijd overbelaste PostNL. Ik neem het in handen en ja hoor, oordeel al klaar. Echt een studieboek voor opleidingen, maar toch ook voor mensen uit de praktijk geschreven. Je kan er docentmateriaal bij krijgen, om met casuïstiek en vragen aan de slag te gaan. Het is geschreven door een zeer deskundig man op het gebied van crisismanagement en risicobeheersing: Arthur Zanders. Hij heeft een maritieme studie en een brandweerofficiersopleiding gevolgd en is arbeids- en organisatiepsycholoog. Kijk, dan word ik toch al wat nieuwsgieriger, dit is een mooie combi. Dit boek is best de moeite waard.

Effecten

Even de inhoud. Er wordt antwoord gegeven op wat we kunnen verstaan onder crises en calamiteiten, we lezen over de effecten van calamiteiten en crises en kijken naar de rol van de mens in die situaties. Verschillende organisaties komen aan bod en we lezen over organisaties die specifiek zijn gericht op crises, zoals de brandweer, Artsen zonder Grenzen, hulpverleningsorganisaties en over organisaties die daar in principe niet op gericht zijn, zoals in de kinderopvang. Organisaties en het ontwerp van organisaties zijn afgestemd op het doel van die organisatie en de fase waarin die organisatie verkeert. Een van de problemen waar crisismanagement tegen aanloopt bij een crisis in een 'gewone' organisatie, zoals bijvoorbeeld een kinderopvangorganisatie, is dat die organisatie voor iets heel anders is ingericht dan crisisbeheersing. Ogenshijnlijk denk je dat er verschil is of een crisis een organisatie treft die is gericht op het oplossen van crises en alle andere organisaties. Maar in de praktijk

blijkt dit verschil niet zo groot wanneer een crisis een hulporganisatie zelf treft.

Andere competenties

Waarom is crisismanagement nodig? Dat heeft met het voorgaande te maken: er moeten kritieke beslissingen onder tijdsdruk in een onzekere situatie worden genomen. Daar zijn we echter niet altijd op voorbereid. Dit crisismanagement is anders georganiseerd en wijkt af van de dagelijkse werkelijkheid van de managers. Er zijn dus andere competenties nodig. Het boek gaat over crisisplannen, over het menselijk gedrag bij crisis, besluitvorming, managen en leidinggeven. Ook komt de communicatie aan bod en het werken in een crisisteam, hoe het omgaan met crises te leren en praktische instrumenten. Had ik dit boek voor 'corona' gelezen, dan was het me niet goed gelukt door de stof heen te komen, hoewel er behalve handige theorie ook aardige praktijkvoorbeelden beschreven worden. Nu had ik in ieder geval de corona-praktijksituatie voor ogen en kon me vanuit dat perspectief bedenken wat ik eventueel aan dit boek zou hebben.

Onvoldoende voorbereid

Het boek maakt duidelijk dat veel organisaties onvoldoende voorbereid zijn op crises en calamiteiten. Er ligt op het gebied van voorbereiding nog wel wat te doen. Dit boek geeft veel aanknopingspunten daarvoor, maar dat maakt het nog steeds niet aantrekkelijk voor mij om door te nemen. Er wordt veel behandeld in dit boek, in vrij korte en beperkte hoofdstukken. Het lijkt me inderdaad meer een leerboek dat tijdens studie gebruikt kan worden, dan een boek voor leidinggevenden die vanuit de praktijk aanknopingspunten zoeken.

De schrijver geeft veel theorie en verwijst naar veel onderzoek, schrijvers en wetenschappers. Naar mijn idee wat eclecticisch en het is mij niet altijd duidelijk waarom de keuze is gemaakt voor die ene theorie, kijk of aanpak. Even denk ik dat in het hoofdstuk managen en leidinggeven het verschil zal worden uitgelegd van beide begrippen en waaraan de voorkeur gegeven zou kunnen of moeten worden bij crisis, maar dat vind ik hierin niet terug.

Meerdere perspectieven

Wat kunnen we met dit boek? Het biedt hooguit een goede basis voor enkele sessies voor de leidinggevenden in je organisatie, ter voorbereiding op crises die wellicht nog komen. Wanneer iedereen er een stuk uit leest en de essentiële stukken daarvan inbrengt, kan het een voorbereiding zijn voor een toekomst waarin volgende crises niet uit te sluiten zijn. De kennis en ervaring die nu in de kinderopvang is opgedaan met het Covid-19-virus is voor die voorbereiding een waardevolle basis, de theoretische benadering van Zanders zorgt voor het blijven kijken vanuit meerdere perspectieven en voor blijvende aandacht voor thema's die anders mogelijk aan onze aandacht ontsnappen.

Organisaties bij crises en calamiteiten | Arthur Zanders | 256 pagina's | Uitgeverij Coutinho | 2016 derde, herziene druk

Deze recensie is geschreven door Marianne van Duuren, Maatschap van Duuren, van Zuylen & partners. W: dzmaatschap.nl